

2288. Zakon o varstvu pred utopitvami (uradno prečiščeno besedilo) (ZVU-UPB1), stran 5807.

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 26. aprila 2007 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o varstvu pred utopitvami, ki obsega:

- Zakon o varstvu pred utopitvami – ZVU (Uradni list RS, št. 44/00 z dne 26. 5. 2000),
- Zakon o graditvi objektov – ZGO-1 (Uradni list RS, št. 110/02 z dne 18. 12. 2002) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred utopitvami – ZVU-A (Uradni list RS, št. 26/07 z dne 23. 3. 2007).

Št. 212-02/95-1/8

Ljubljana, dne 26. aprila 2007

EPA 1332-IV

Predsednik

Državnega zbora

Republike Slovenije

France Cukjati, dr. med., l.r.

Z A K O N

O VARSTVU PRED UTOPITVAMI uradno prečiščeno besedilo (ZVU-UPB1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(namen zakona)

(1) Ta zakon ureja varstvo pred utopitvami v morju, jezerih, rekah in drugih vodah, kjer se izvajajo športne dejavnosti, kopanje in druge dejavnosti v prostem času ter na javnih kopališčih.

(2) Varstvo pred utopitvami obsega načrtovanje, organiziranje, izvajanje, nadzor ter financiranje ukrepov in dejavnosti za varstvo pred utopitvami.

2. člen

(zagotavljanje varstva)

(1) Varstvo pred utopitvami iz prejšnjega člena zagotavljajo država, samoupravne lokalne skupnosti, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije ter fizične osebe v skladu z zakonom.

(2) V pristojnosti države je predpisovanje splošnih ukrepov in pogojev za načrtovanje, organiziranje, izvajanje in usposabljanje na področju varstva pred utopitvami ter izvajanje nadzora ukrepov za varstvo pred utopitvami in določenih drugih nalog v skladu s tem zakonom.

(3) V pristojnosti samoupravnih lokalnih skupnosti je predpisovanje posebnih ukrepov za varstvo pred utopitvami, načrtovanje, organiziranje, izvajanje ter sofinanciranje ukrepov za varstvo pred utopitvami.

3. člen

(načelo preventive)

(1) Država in samoupravne lokalne skupnosti so dolžne spodbujati izvajanje ukrepov in dejavnosti za preprečevanje in zmanjševanje možnosti utopitev.

(2) Lastnik ali drug upravičenec vodnega in priobalnega zemljišča oziroma imetnik vodne pravice mora zagotoviti pogoje za preprečevanje oziroma zmanjševanje utopitev ter pogoje za reševanje iz vode.

4. člen

(načelo pomoči)

Kdor opazi, da grozi neposredna nevarnost utopitve oziroma kdor opazi utapljanje ali utopitev, je dolžan pomagati po svojih močeh in sposobnostih. Če sam ne more pomagati, ne da bi s tem ogrozil lastno varnost in varnost drugih, mora o tem takoj obvestiti najbližji center za obveščanje ali policijo, na morju pa tudi Upravo Republike Slovenije za pomorstvo.

5. člen

(pomen izrazov)

V tem zakonu uporabljeni izrazi pomenijo:

- utopitev je smrt zaradi potopitve pod vodno gladino, ki jo povzroči naravna ali druga nesreča oziroma nepredviden dogodek pri katerikoli dejavnosti na, v in ob vodi;
- kopališča so bazenska ali naravna kopališča v vodnem prostoru, namenjenem kopanju, rekreativnemu in športnemu plavanju ter skakanju v vodo s pripadajočo opremo in infrastrukturo, ki so v javni, zdraviliški, športni, rekreativni, turistični ali gostinski uporabi oziroma so namenjena opravljanju kopališke dejavnosti, ne glede na lastnika oziroma upravljavca in ki obratujejo trajno ali sezonsko;
- športne dejavnosti so vadba in tekmovanja na, v in ob vodi;
- kopalno območje je kopalna voda s pripadajočim priobalnim zemljiščem, kjer se prosto kopa veliko število ljudi, določeno s predpisi o vodah;
- reševalec iz vode je oseba, ki je usposobljena za reševanje ljudi iz vode, za dajanje prve pomoči in za vzdrževanje reda na kopališčih oziroma za reševanje ljudi in dajanje prve pomoči pri reševanju na divjih vodah;
- oseba, usposobljena za reševanje iz vode je oseba, ki je usposobljena po posebnem programu za reševanje iz vode ter dajanje prve pomoči pri reševanju iz vode pri izvajanju dejavnosti na, v in ob vodi izven kopališč;
- avtonomna potapljaška oprema je potapljaška obleka, naprave za dihanje s komprimiranim zrakom ali mešanico plinov in druge naprave, ki potapljaču omogočajo avtonomno in varno potapljanje ali tehnično potapljanje;
- potapljanje z avtonomno potapljaško opremo je vsako potapljanje z avtonomno potapljaško opremo, ne glede na namen, do globine 40 m;
- tehnično potapljanje je potapljanje z avtonomno potapljaško opremo globlje od 40 m oziroma vsako potapljanje v podzemnih jamah, rudnikih in drugih objektih, izviri, podzemnih vodotokih in pod ledom;
- potrdilo o usposobljenosti za potapljanje je potrdilo, ki ga izda pristojni organ in s katerim se potrjuje usposobljenost za potapljanje z avtonomno potapljaško opremo ali za tehnično potapljanje in določa kategorijo oziroma specialnost, za katero je potapljač usposobljen.

II. UKREPI VARSTVA PRED UTOPITVAMI

6. člen

(posegi v prostor in graditev kopališč)

Pri načrtovanju in izvajanju posegov v prostor ter pri graditvi kopališč, je treba upoštevati oziroma zagotoviti predpisane prostorske, gradbene in druge tehnične ukrepe za varstvo pred utopitvami, zlasti pa:

1. opredeliti dele kopališč glede na nameravano uporabo;
2. ravnati in razrediti vgrajenih gradbenih proizvodov;
3. naprave in opremo za varno obratovanje kopališč;
4. označitev kopališč;
5. urejene dostope in izstope iz vode;
6. neoviran dostop za reševalce in reševalna vozila;
7. označitev in primerno zavarovanje nevarnih mest;
8. določitev mest za namestitve opozorilnih napisov, predpisane reševalne opreme in sredstev za prvo pomoč.

7. člen

(promet ob vodi in na vodi)

(1) Upravitelji prometnih objektov morajo v skladu s predpisi posebej zavarovati cestne odseke, mostove in druge prometne objekte ob vodah, da se pri uporabi skladno s predpisi preprečijo padci ali zdrsi v vodo.

(2) Lastniki oziroma upravljavci plovil na vodah morajo zagotoviti izvajanje predpisanih ukrepov za varstvo pred utopitvami. Zlasti morajo zagotoviti:

1. varno plovbo ter varnost ljudi in premoženja na plovilu;
2. da plovilo ne ogroža varnosti drugih plovil in drugih ljudi v ali na vodi;
3. da imajo plovila, ki morajo biti opremljena tudi z rešilnimi jopiči, le-te shranjene na priročnem mestu.

8. člen

(ureditev obale in posebni ukrepi)

(1) Lastnik ali drug upravičenec vodnega in priobalnega zemljišča oziroma imetnik vodne pravice, kjer obstaja nevarnost utopitve, mora dovoliti postavitve predpisanih opozorilnih napisov ter reševalne opreme in sredstev.

(2) Na zaledenelih vodnih površinah pristojni organ samoupravne lokalne skupnosti dovoli hojo, drsanje ali druge dejavnosti na ledu le v času, ko je zaledenela površina varna. Varnost zaledenele površine ugotavlja pravna ali fizična oseba, ki jo za to pooblasti samoupravna lokalna skupnost.

(3) Samoupravna lokalna skupnost glede na geografske, poselitvene, vremenske, tehnične in druge razmere predpiše posebne ukrepe za varstvo pred utopitvami v naselju ter zunaj naselja na vodnem zemljišču ali zemljišču, ki je ob vodnem zemljišču, vendar ti ukrepi ne smejo biti v nasprotju s predpisanimi splošnimi ukrepi.

(4) Samoupravna lokalna skupnost ne glede na prejšnji odstavek prepove ali omeji športne dejavnosti ali dejavnosti v prostem času na delu vode, kjer obstaja posebna povečana nevarnost utopitve.

9. člen

(javne prireditve, športne in druge dejavnosti)

(1) Organizator javnih prireditev na, v in ob vodi mora zagotoviti ustrezne ukrepe varstva pred utopitvami ter pridobiti dovoljenje pristojnega organa po predpisih o javnih zbiranjih, na morju pa dovoljenje Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, po predpisih, ki urejajo varnost plovbe po morju. V postopku za izdajo dovoljenja mora izkazati, da je predvidel potrebne ukrepe varstva pred utopitvami, zlasti zadostno število reševalcev iz vode ali oseb, usposobljenih za reševanje iz vode, predpisano reševalno opremo in sredstva za reševanje iz vode.

(2) Organizacije, ki se ukvarjajo s športnimi dejavnostmi v skladu s predpisi o športu na, v in ob vodi, morajo upoštevati ukrepe varstva pred utopitvami in zagotoviti varnost sodelujočih ali udeležencev, prisotnost zadostnega števila reševalcev iz vode oziroma oseb, usposobljenih za reševanje iz vode ter predpisano reševalno opremo in sredstva za reševanje iz vode.

(3) Pravne osebe, samostojni podjetniki posamezniki in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnosti organiziranja raftinga, kajakaštva, soteskanja in drugih dejavnosti na vodah s pridobitnim namenom, morajo zagotoviti za vsako skupino udeležencev prisotnost reševalca iz vode na divjih vodah oziroma osebe, usposobljene za reševanje iz vode ter predpisano reševalno opremo in sredstva za reševanje iz vode.

10. člen

(izposojanje opreme in sredstev)

(1) Izposojevalci opreme in sredstev, namenjenih športnim dejavnostim in dejavnostim v prostem času, morajo z vidika varstva pred utopitvami upoštevati še:

1. da mora biti izposojanje opreme in sredstev prilagojeno vremenskim in vodnim razmeram;
2. da se oprema in sredstva ne izposojajo osebam, mlajšim od 15 let, če so brez spremstva staršev oziroma polnoletne osebe, ki ji je oseba zaupana v varstvo;
3. da so oprema in sredstva ob izdaji tehnično brezhibna, uporabniki pa seznanjeni z osnovami uporabe;
4. da se oprema in sredstva ne izdajajo osebam, ki so pod vplivom alkohola, mamil ali drugih psihotropnih snovi, ter duševno in fizično prizadetim osebam, ki bi lahko s svojo dejavnostjo ogrozile svojo ali tujo varnost, če so brez spremstva staršev oziroma polnoletne osebe, ki ji je oseba zaupana v varstvo;
5. da med delovnim časom izposojevalnice zagotovijo stalen nadzor nad izposojenimi plovili in prisotnost oseb, usposobljene za reševanje iz vode.

(2) Izposojevalci opreme in sredstev iz prejšnjega odstavka morajo na vidnem mestu izobesiti navodila za izvajanje ukrepov varstva pred utopitvami, namenjena uporabnikom izposojene opreme in sredstev.

(3) Dejavnost dnevnega izposojanja plovil na morju se opravlja poleg izpolnjevanja predpisanih splošnih pogojev le z dovoljenjem Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, s katerim se določijo tudi pogoji, pod katerimi se sme izposojati plovila. Če se z dovoljenjem določeni pogoji ne spoštujejo in se s tem ogroža varnost, Uprava Republike Slovenije za pomorstvo dovoljenje prekliče.

11. člen

(zagotavljanje varnosti pri delu)

Delodajalec mora pri delih, kjer obstaja nevarnost utopitve, poskrbeti za:

1. primerno ureditev delovišča ter opremo in sredstva za varno delo;
2. predpisano reševalno opremo in sredstva za reševanje iz vode;
3. predpisano število reševalcev iz vode oziroma oseb, usposobljenih za reševanje iz vode;
4. usposobljenost delavcev za samoreševanje iz vode;

5. neoviran dostop za reševalce in reševalno opremo;
6. druge predpisane ukrepe.

12. člen

(usposabljanje prebivalcev)

(1) Prebivalci se usposablajo za varstvo pred utopitvami v osnovnih in srednjih šolah ter na prostovoljnih oblikah usposabljanja, ki jih organizirajo država, samoupravne lokalne skupnosti, društva, športne organizacije in lastniki oziroma upravljavci kopališč.

(2) Osnovne in srednje šole morajo v okviru izobraževanja vsem učencem zagotoviti možnosti, da se naučijo plavati.

13. člen

(usposabljanje pripadnikov in oseb za reševanje iz vode)

(1) Člani in pripadniki gasilskih, potapljaških in drugih reševalnih služb ter enot Civilne zaščite, ki so namenjene zaščiti in reševanju ob poplavih in drugih nesrečah na vodi, morajo biti usposobljeni za reševanje iz vode. Obseg in število pripadnikov, usposobljenih za reševanje iz vode, se določi z merili za organiziranje in opremljanje enot, služb in drugih operativnih sestav za zaščito, reševanje in pomoč. Člani in pripadniki služb in enot, ki so usposobljeni za reševanje iz vode, lahko opravljajo tudi naloge oseb, usposobljenih za reševanje iz vode v skladu s tem zakonom.

(2) Za reševanje iz vode in dajanje prve pomoči pri reševanju iz vode se lahko usposobijo polnoletne osebe z ustreznimi psihofizičnimi sposobnostmi in opravljenim preizkusom plavalnih sposobnosti. Člani in pripadniki služb in enot iz prejšnjega odstavka ter osebe, usposobljene za reševanje iz vode, morajo vsakih pet let opraviti preizkus usposobljenosti za reševanje in dajanje prve pomoči pri reševanju iz vode.

(3) Minister, pristojen za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, predpiše programe usposabljanja članov in pripadnikov služb in enot iz prvega odstavka tega člena ter programe usposabljanja oseb za reševanje iz vode, pogoje, ki jih morajo izpolnjevati ter programe preizkusa usposobljenosti. Programi usposabljanja in preizkusi usposobljenosti se izvajajo na način in pod pogoji določenimi s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

14. člen

(reševanje ljudi in plovil)

(1) Reševanje ljudi in plovil na morju v skladu s predpisi vodi in izvaja Uprava Republike Slovenije za pomorstvo v sodelovanju s policijo.

(2) Reševanje ljudi in plovil na celinskih vodah vodijo in izvajajo gasilske in druge reševalne službe v sodelovanju s policijo in v skladu s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

15. člen

(pristojnosti)

Ukrepe varstva pred utopitvami iz 6., 7., 9., 10. in 11. člena tega zakona in način njihovega izvajanja predpišejo pristojni ministri.

III. POTAPLJANJE

16. člen

(območje potapljanja)

Območje potapljanja z avtonomno potapljaško opremo ali tehničnega potapljanja mora biti vidno označeno.

17. člen

(potapljanje z avtonomno potapljaško opremo)

(1) Potapljanje z avtonomno potapljaško opremo in tehnično potapljanje je dovoljeno samo osebi s predpisano opremo, ki izpolnjuje naslednja pogoja:

- da je psihofizično, zdravstveno in plavalno sposobna za potapljanje;
- da je uspešno opravila usposabljanje in pridobila potrdilo o usposobljenosti za potapljanje z avtonomno potapljaško opremo ali tehnično potapljanje.

(2) Potapljanje z avtonomno potapljaško opremo in tehnično potapljanje s komprimiranim zrakom se lahko izvaja do globine 40 m.

(3) Usposabljanje za potapljanje z avtonomno potapljaško opremo in tehnično potapljanje ter izdajanje potrdil o usposobljenosti se izvaja v skladu s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(4) Vlada predpiše merila za potapljanje z avtonomno potapljaško opremo oziroma za tehnično potapljanje in usposabljanje potapljačev, ki sodelujejo ali so lahko vključeni v zaščito, reševanje in pomoč v skladu z zakonom.

18. člen

(izvajalci usposabljanja)

(1) Usposabljanje za potapljanje z avtonomno potapljaško opremo in tehnično potapljanje lahko opravljajo le inštruktorji potapljanja, ki pridobijo pooblastilo za usposabljanje za potapljanje v skladu s tretjim odstavkom prejšnjega člena.

(2) Pooblastilo iz prejšnjega odstavka izdaja Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje oziroma organizacija, ki jo v skladu s predpisi o športu pooblasti minister, pristojen za šport.

19. člen

(potapljanje tujih državljanov)

Tehnično potapljanje se dovoli tujim državljanom, če:

- o nameravanem kraju in času potapljanja obvestijo krajevno pristojno policijsko postajo, ki o prijavi izda potrdilo in vodi evidenco izdanih potrdil;
- se izkažejo, da so nezgodno in življenjsko zavarovani;
- izkažejo, da so za to usposobljeni;
- jih pri potapljanju spremlja državljan Republike Slovenije, ki je usposobljen za potapljanje v skladu s tem zakonom.

20. člen

(prepoved potapljanja)

(1) Prepovedano je kakršnokoli potapljanje na morju v pristaniščih oziroma na območjih, posebej označenih v skladu s predpisi, razen če se ne izvaja zaradi policijskih ali vojaških razlogov oziroma s soglasjem Uprave Republike Slovenije za pomorstvo.

(2) Minister, pristojen za okolje in prostor, lahko uredi ali prepove potapljanje z avtonomno potapljaško opremo ali tehnično potapljanje na območjih, varovanih na podlagi predpisov o ohranjanju narave in voda.

IV. KOPALIŠČA

21. člen

(kopališka dejavnost)

Kopališko dejavnost lahko opravlja pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost in ima priglašeno ustrezno dejavnost obratovanja z bazenom ali kopališčem ter izpolnjuje druge predpisane pogoje.

22. člen

(črtan)

23. člen

(črtan)

24. člen

(označevanje kopališča)

Območje kopališča mora biti vidno označeno.

25. člen

(uporaba kopališča)

(1) Kopanje je dovoljeno le na vodnih površinah, namenjenih kopanju.

(2) Vodne površine na vodah, namenjene kopanju, morajo biti ločene od vodnih površin, namenjenih športnim dejavnostim in drugim dejavnostim v prostem času. Ločitev mora biti fizična ali označena z vidnimi, med seboj povezanimi plovki.

(3) Na kopališčih na morju se smejo kopalci nahajati v mejah 150-metrskega pasu ob obali, če ni drugače določeno.

26. člen

(oprema kopališča)

Lastnik oziroma upravljavec kopališča mora zlasti:

- zagotoviti naprave, opremo in sredstva za varno obratovanje kopališča;
- na vidnem mestu postaviti znake, ki opozarjajo na nevarnosti in ustrezna ravnanja;
- zagotoviti telefonsko ali radijsko zvezo z zdravstveno službo, centrom za obveščanje ali postajo policije, na morju pa tudi z Upravo Republike Slovenije za pomorstvo;
- zagotoviti opremo in sredstva za reševanje iz vode in za dajanje prve pomoči.

27. člen

(kopališki red)

(1) Lastnik oziroma upravljavec kopališča v kopališkem redu določi obratovalni čas kopališča, dejavnosti, ki se lahko opravljajo na vodi in v njej, način uporabe kopaliških objektov in naprav, higienski red na kopališču in druge ukrepe, ki zagotavljajo red, čistočo in varnost kopalcev ter obiskovalcev.

(2) Lastnik oziroma upravljavec kopališča mora na informacijskem mestu objaviti zlasti obvestila o največjem dovoljenem številu obiskovalcev kopališča, reševalnih poteh, rezultatih laboratorijskih preizkusov kopalne vode, temperaturi vode in zraka ter kopališki red.

(3) Kopališki red in obvestila iz prejšnjega odstavka morajo biti objavljena na vidnem mestu na kopališču.

28. člen

(varno obratovanje kopališča)

Lastnik oziroma upravljavec kopališča je med obratovanjem dolžan zagotoviti:

- stalno navzočnost predpisanega števila reševalcev iz vode, razen v bazenih, kjer skupna kopalna površina ne presega površine 200 m² in globina vode v nobenem delu ne presega 1,35 m;
- opazovanje, reševanje in dajanje prve pomoči na območju kopališča ter izvajanje drugih ukrepov, ki omogočajo nemoteno in varno kopanje;
- higiensko vzdrževanje objektov, opreme, naprav in sredstev na kopališču;
- predpisane higienske zahteve za kopalno vodo v bazenskih kopališčih;
- objavo predpisanih obvestil v zvezi s higienskimi zahtevami za kopalno vodo;
- druge zahteve, predpisane za kopalne vode.

29. člen

(varnost otrok in invalidov)

(1) Lastnik oziroma upravljavec kopališča ne sme dovoliti vstopa v kopališče otroku do 7. leta starosti brez spremstva staršev oziroma polnoletne osebe, ki ji je otrok zaupan v varstvo.

(2) Oseba, ki pelje v kopališče invalidno osebo ali organizirano skupino otrok, je dolžna skrbeti za njihovo varnost ter ob prihodu v kopališče opozoriti reševalca iz vode na njihovo prisotnost.

(3) Reševalec iz vode lahko skupini iz prejšnjega odstavka prepove kopanje in uporabo kopaliških naprav, če ugotovi, da za njihovo varnost ni dovolj poskrbljeno.

30. člen

(prepovedi)

(1) Kopalci in obiskovalci se morajo ravnati po določbah kopališkega reda, opozorilnih znakih v kopališču ter po navodilih in opozorilih reševalca iz vode, v kopališčih na morju pa tudi po navodilih in opozorilih Uprave Republike Slovenije za pomorstvo ter policije.

(2) Kopalec ne sme:

- uporabljati kopaliških naprav, ki jih glede na svoje znanje plavanja ne more uporabljati brez nevarnosti za svoje zdravje in življenje;
- uporabljati kopaliških naprav v nasprotju s kopališkim redom oziroma tako, da bi pri tem ogrožal druge kopalce ali sebe;
- namerno ali iz malomarnosti onesnaževati vodo in druge površine kopališča.

31. člen

(reševalec iz vode)

(1) Za reševalca iz vode se lahko usposobi polnoletna oseba z ustreznimi psihofizičnimi sposobnostmi, ki ima najmanj srednjo poklicno izobrazbo ter opravljen preizkus iz plavalnih sposobnosti.

(2) Reševalec iz vode se lahko usposobi za reševalca iz vode v bazenskih kopališčih ali za reševalca iz vode na drugih vodah.

(3) Reševalec iz vode mora vsako tretje leto opraviti preizkus usposobljenosti za reševanje iz vode in nudenje prve pomoči ter zdravniški pregled.

(4) Reševalec iz vode mora imeti med opravljanjem svojih nalog predpisano oblačilo z oznakami.

(5) Reševalec iz vode lahko zahteva, da kopalec ali obiskovalec, ki krši kopališki red in se ne ravna v skladu z njegovimi opozorili, zapusti območje kopališča, ter pravico ugotoviti istovetnost kopalca ali obiskovalca, ki krši določbe tega zakona in ga prijaviti pristojnemu inšpekcijskemu organu ali policiji.

32. člen

(pristojnosti)

(1) Minister, pristojen za okolje in prostor, v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje, predpiše prostorske, gradbene in tehnične ukrepe za varno obratovanje kopališč ter zahteve za naprave, opremo in sredstva za varno obratovanje kopališč različnih vrst.

(2) Minister, pristojen za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, predpiše psihofizične sposobnosti, ki jih mora izpolnjevati reševalec iz vode, programe usposabljanja reševalcev iz vode, obseg in način izvajanja preizkusa usposobljenosti reševalcev iz vode, pogoje za izdajo pooblastil za izvajanje programov usposabljanja reševalcev iz vode, potrebno število reševalcev iz vode na kopališčih, oblačila z oznakami reševalcev iz vode, opremo in sredstva za reševanje iz vode, organizacijo in red na kopališčih ter dovoljeno število obiskovalcev na kopališču. Programe usposabljanja za reševalce iz vode na bazenskih in naravnih kopališčih predpiše v soglasju z ministrom, pristojnim za šport. V soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje, ter ministrom, pristojnim za šport, predpiše tudi vrste kopališč in kopališke znake.

(3) Minister, pristojen za zdravje, predpiše minimalne higienske zahteve, ki jih morajo izpolnjevati kopališča, kopalna voda v bazenskih kopališčih, način ugotavljanja in spremljanja higienskih zahtev, pogoje za zagotavljanje higienskih zahtev za kopalne vode v bazenih, opremo in sredstva za dajanje prve pomoči, program usposabljanja za dajanje prve pomoči, obseg preizkusa usposobljenosti za dajanje prve pomoči in zdravniškega pregleda za reševalce iz vode ter pogoje za izvajanje programa in zdravniškega pregleda.

(4) Vlada predpiše minimalne higienske zahteve in standarde kakovosti kopalne vode na kopalnih območjih in v naravnih kopališčih.

V. ZBIRKE PODATKOV

33. člen

(zbirka podatkov o utopitvah)

(1) Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, vzpostavi in vzdržuje zbirko podatkov o utopitvah, ki vsebuje podatke o:

1. posameznih utopitvah;
2. kraju, času in vzrokih utopitve;
3. intervencijah ob dogodkih, pri katerih je prišlo do utopitve.

(2) Namen zbiranja podatkov iz prejšnjega odstavka je izdelava strokovnih analiz, preventivnih ukrepov, obveščanje javnosti in načrtovanje nadaljnjih ukrepov varnosti na področju varstva pred utopitvami.

(3) O utopitvah in dogodkih, povezanih z utopitvami, so ministrstvu, pristojnem za notranje zadeve, dolžni posredovati podatke lastniki oziroma upravljavci kopališč ter druge osebe, ki so sodelovale oziroma so bile prisotne ob dogodku, povezanem z utopitvijo.

(4) Zbirka podatkov iz prvega odstavka tega člena vsebuje naslednje osebne podatke o utopljenih: ime in priimek, datum in kraj rojstva ter naslov stalnega oziroma začasnega bivališča.

(5) Osebne podatke iz prvega odstavka tega člena smejo uporabljati pristojni državni organi ter pravne in fizične osebe, pooblaščenice za izvajanje varstva pred utopitvami.

34. člen

(zbirka podatkov o reševalcih iz vode)

(1) O reševalcih iz vode v skladu s tem zakonom vzpostavi in vzdržuje zbirko podatkov ministrstvo, pristojno za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(2) Namen zbiranja podatkov iz prejšnjega odstavka je organiziranje in usposabljanje potrebnega števila reševalcev iz vode oziroma reševalnih služb.

(3) Zbirka podatkov iz prvega odstavka tega člena vsebuje naslednje osebne podatke: ime in priimek, datum in kraj rojstva, naslov stalnega oziroma začasnega bivališča, podatke o izobrazbi, poklicu, zdravstvenem stanju ter usposobljenosti.

(4) Osebni podatki iz prejšnjega odstavka se pridobijo neposredno od oseb, o katerih se vodi zbirka podatkov, ali pa se pridobijo iz že obstoječih zbirk podatkov ter se hranijo in uporabljajo le toliko časa, kot je to potrebno za namen, za katerega so bili zbrani, vendar največ dve leti po tem, ko so osebe prenehale opravljati dejavnost, povezano z izvajanjem ukrepov za varstvo pred utopitvami.

(5) Osebne podatke iz tretjega odstavka tega člena smejo uporabljati pristojni državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti ter pravne in fizične osebe, pooblaščenice za izvajanje varstva pred utopitvami.

VI. NADZOR

35. člen

(pristojnosti inšpekcij)

(1) Nadzor nad izvajanjem tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, ki se nanašajo na delovna področja posameznih ministrstev, neposredno opravljajo inšpektorji Inšpektorata Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, Inšpektorata Republike Slovenije za okolje in prostor, Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije, Inšpektorata Republike Slovenije za delo, Prometnega inšpektorata Republike Slovenije, Inšpektorata Republike Slovenije za šolstvo in šport in Uprava Republike Slovenije za pomorstvo.

(2) Nadzor nad izvrševanjem določb drugega odstavka 7. člena, prvega odstavka 9. člena, 16. člena, 19. in 20. člena tega zakona ter na njegovi podlagi izdanih predpisov, poleg organov iz prejšnjega odstavka, izvaja tudi Policija.

(3) Zdravstveni inšpektor lahko pri opravljanju nadzorstva iz prvega odstavka tega člena začasno prepove uporabo kopalne vode v bazenskih kopališčih, če iz analize kopalne vode izhaja, da kopalna voda ni primerna za kopanje oziroma predstavlja tveganje za zdravje ljudi ali če neizpolnjeni pogoji za zagotavljanje higienskih zahtev za kopalno vodo, predstavljajo tveganje za zdravje ljudi.

VII. KAZENSKÉ DOLOČBE

36. člen

(kazni za prekrške)

(1) Z globo 1200 do 4000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek v zvezi z opravljanjem dejavnosti:

1. če ne upošteva oziroma zagotovi predpisanih prostorskih, gradbenih in drugih tehničnih ukrepov za varstvo pred utopitvami (6. člen);

2. če v skladu s predpisi ne zavaruje cestnih odsekov, mostov in drugih prometnih objektov ob vodah tako, da se pri uporabi skladno s predpisi preprečijo padci ali zdrsi v vodo (prvi odstavek 7. člena);

3. če kot lastnik oziroma upravljavec plovila na vodi ne zagotovi izvajanja predpisanih ukrepov za varstvo pred

utopitvami (drugi odstavek 7. člena);

4. če ne dovoli postavitve predpisanih opozorilnih napisov ter reševalne opreme in sredstev (prvi odstavek 8. člena);

5. (črtana);

6. če organizira hojo, drsanje ali druge dejavnosti na ledu v času, ko to ni dovoljeno (drugi odstavek 8. člena);

7. če kot organizator javne prireditve na, v in ob vodi ne pridobi dovoljenja pristojnega organa po predpisih o javnih zbiranjih, na morju pa dovoljenja Uprave Republike Slovenije za pomorstvo oziroma, če ne zagotovi potrebnih ukrepov varstva pred utopitvami (prvi odstavek 9. člena);

7.a če pri športni dejavnosti v skladu s predpisi o športu na, v in ob vodi, ne upošteva ukrepov varstva pred utopitvami in ne zagotovi prisotnosti zadostnega števila reševalcev iz vode oziroma oseb usposobljenih za reševanje iz vode ter predpisane reševalne opreme in sredstev za reševanje iz vode (drugi odstavek 9. člena);

7.b če pri organiziranju raftinga, kajakaštva, soteskanja in drugih dejavnosti na vodah s pridobitnim namenom, za vsako skupino udeležencev ne zagotovi prisotnosti reševalca iz vode na divjih vodah oziroma osebe usposobljene za reševanje iz vode ter predpisane reševalne opreme in sredstev za reševanje iz vode (tretji odstavek 9. člena);

8. če izposoja opremo in sredstva, namenjena športnim dejavnostim in dejavnostim v prostem času v nasprotju z določili prvega odstavka 10. člena ter ne upošteva pogojev iz dovoljenja, ki ga je izdala Uprava Republike Slovenije za pomorstvo (10. člen);

8.a če kot izposojevalec opreme in sredstev namenjenih športnim dejavnostim in dejavnostim v prostem času na vidnem mestu ne izobesi navodil za izvajanje ukrepov varstva pred utopitvami, namenjenih uporabnikom izposojene opreme in sredstev (drugi odstavek 10. člena);

9. če pri delih, kjer obstaja nevarnost utopitve ne poskrbi za predpisane ukrepe (11. člen);

9.a če kot organizator javne prireditve, športnih dejavnosti, organizator raftinga, kajakaštva, soteskanja in drugih dejavnosti na vodah, izposojevalec opreme in sredstev namenjenih športnim dejavnostim in dejavnostim v prostem času ali delodajalec, zagotovi za varstvo pred utopitvami reševalce iz vode ali osebe, usposobljene za reševanje iz vode, ki niso usposobljene ali nimajo preizkusa usposobljenosti v skladu s tem zakonom (prvi, drugi in tretji odstavek 9. člena, prvi odstavek 10. člena, 11. člen);

9.b če ne označi območja potapljanja z avtonomno potapljaško opremo ali tehničnega potapljanja (16. člen);

10. če dovoli potapljanje z avtonomno potapljaško opremo ali tehnično potapljanje osebi, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev (prvi odstavek 17. člena);

11. če dovoli potapljanje z avtonomno potapljaško opremo ali tehnično potapljanje s komprimiranim zrakom globlje od 40 m (drugi odstavek 17. člena);

12. če izvaja usposabljanje za potapljanje z avtonomno potapljaško opremo in tehnično potapljanje brez pooblastila za usposabljanje za potapljanje z avtonomno potapljaško opremo in tehnično potapljanje (prvi odstavek 18. člena);

13. če dovoli potapljanje tujemu državljanu, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev (19. člen);

14. če dovoli potapljanje na morju v pristaniščih oziroma na območjih posebej označenih v skladu s predpisi, kjer je potapljanje prepovedano (20. člen);

15. če organizira kopanje na vodnih površinah, ki niso namenjene kopanju (prvi odstavek 25. člena);

16. če ne loči vodnih površin, namenjenih kopanju, od vodnih površin, namenjenih tudi drugim športnim dejavnostim in dejavnostim v prostem času (drugi odstavek 25. člena);

17. če ne zagotovi opreme in sredstev za varno obratovanje, znakov, zvez oziroma opreme in sredstev za reševanje iz vode in dajanje prve pomoči (26. člen);

18. če ne določi predpisanih vsebin kopališkega reda ali če na informacijskem mestu ne objavi predpisanih obvestil oziroma če kopališki red in obvestila niso objavljena na vidnem mestu na kopališču (27. člen);

19. če ne zagotavlja stalne navzočnosti predpisanega števila reševalcev iz vode, razen v bazenih, kjer skupna kopalna površina ne presega površine 200 m² in globina vode v nobenem delu ne presega 1,35 m, opazovanja, reševanja in dajanja prve pomoči na območju kopališča ter izvajanja drugih ukrepov, ki omogočajo nemoteno in varno kopanje, higienskega vzdrževanja objektov, opreme, naprav in sredstev na kopališču, predpisanih higienskih zahtev za kopalno vodo v bazenskih kopališčih, objave predpisanih sporočil oziroma obvestil v zvezi s higienskimi zahtevami za kopalno vodo oziroma drugih zahtev, predpisanih za območje kopalne vode (28. člen);

20. če dovoli vstop v kopališče otroku do 7. leta starosti brez spremstva staršev oziroma polnoletne osebe, ki ji je otrok zaupan v varstvo (prvi odstavek 29. člena);

21. če reševalec iz vode ne opravi vsako tretje leto preizkusa usposobljenosti za reševanje iz vode in nudenje prve pomoči ter zdravniški pregled (tretji odstavek 31. člena);

22. če reševalec iz vode med opravljanjem svojih nalog ne nosi predpisanih oblačil z oznakami (četrti odstavek 31. člena);

23. če ravna v nasprotju z odločitvijo inšpekcijske službe (35. člen).

(2) Z globo najmanj 400 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

37. člen

(kazni za prekršek odgovorne osebe)

Z globo najmanj 400 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba državnega organa ali samoupravne lokalne skupnosti:

1. če ne upošteva oziroma zagotovi predpisanih prostorskih, gradbenih in drugih tehničnih ukrepov za varstvo pred utopitvami (6. člen);
2. če ne omeji ali ne izda prepovedi za športno dejavnost ali dejavnosti v prostem času na delu vode, kjer obstaja posebna povečana nevarnost utopitve (četrti odstavek 8. člena);
3. če dovoli potapljanje z avtonomno potapljaško opremo ali tehnično potapljanje osebi, ki nima predpisane potapljaške opreme ali ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev (prvi odstavek 17. člena).

38. člen

(kazni za prekršek posameznika)

Z globo najmanj 400 eurov se kaznuje za prekršek posameznik:

1. če o utapljanju oziroma utopitvi ne obvesti najbližjega centra za obveščanje ali policije, na morju pa tudi Upravo Republike Slovenije za pomorstvo (4. člen);
2. če ne dovoli postavitve predpisanih opozorilnih napisov ter reševalne opreme in sredstev (prvi odstavek 8. člena);
 - 2.a če opravlja naloge osebe, usposobljene za reševanje iz vode, pa ni opravil predpisanega usposabljanja ali preizkusa usposobljenosti (drugi in tretji odstavek 13. člena);
 - 2.b če ne označi območja potapljanja z avtonomno potapljaško opremo ali tehničnega potapljanja (16. člen);
3. če se potaplja z avtonomno potapljaško opremo ali tehnično potaplja s komprimiranim zrakom globlje od 40 m (drugi odstavek 17. člena);
4. če se potaplja na morju v pristaniščih oziroma na območjih posebej označenih v skladu s predpisi, kjer je potapljanje prepovedano (prvi odstavek 20. člena);
5. če se potaplja z avtonomno potapljaško opremo ali tehnično potaplja na območjih, varovanih na podlagi predpisov o ohranjanju narave in voda (drugi odstavek 20. člena);
6. če se kopa na vodnih površinah, ki niso namenjene kopanju (prvi odstavek 25. člena);
7. če se kot kopalec nahaja zunaj 150-metrskega pasu ob obali (tretji odstavek 25. člena);
8. če ne poskrbi za varnost invalidne osebe ali organizirane skupine otrok, ki jih pripelje v kopališče ter ob prihodu v kopališče ne opozori reševalca iz vode na njih (drugi odstavek 29. člena);
9. če se ne ravna po določbah kopališkega reda, opozorilnih znakih v kopališču ter po navodilih in opozorilih reševalca iz vode, v kopališčih na morju pa tudi po navodilih in opozorilih Uprave Republike Slovenije za pomorstvo ter policije (prvi odstavek 30. člena);
10. če uporablja kopališke naprave v nasprotju s kopališkim redom oziroma tako, da s tem ogroža druge kopalce ali sebe ali če namerno ali iz malomarnosti onesnažuje vodo in druge površine kopališča (drugi odstavek 30. člena);
11. če opravlja naloge reševalca iz vode, pa za to ni usposobljen ali ni opravil predpisanega preizkusa usposobljenosti (prvi, drugi in tretji odstavek 31. člena).

Zakon o varstvu pred utopitvami – ZVU (Uradni list RS, št. 44/00) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

39. člen

(rok za izdajo podzakonskih predpisov)

- (1) S tem zakonom določeni predpisi morajo biti izdani najkasneje v enem letu po sprejetju tega zakona.
- (2) Do uveljavitve predpisov iz prejšnjega odstavka se uporabljajo uredba o potapljanju z avtonomno potapljaško opremo (Uradni list RS, št. 65/97), pravilnik o varnosti pred utopitvami (Uradni list SRS, št. 33/78), pravilnik o higienskih zahtevah za bazenske kopalne vode (Uradni list SRS, št. 9/88 in 18/88) in drugi predpisi, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.
- (3) Do uveljavitve predpisov iz prvega odstavka tega člena izvajajo nadzor nad izvrševanjem predpisov iz prejšnjega odstavka inšpektorji in drugi delavci s posebnimi pooblastili posameznih državnih organov v skladu s svojim delovnim področjem.

40. člen

(uskladitev obratovanja kopališč)

Lastniki oziroma upravljavci kopališč morajo uskladiti njihovo obratovanje s tem zakonom v enem letu od njegove uveljavitve.

41. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z uveljavitvijo tega zakona preneha veljati zakon o varnosti v urejenih kopališčih (Uradni list SRS, št. 1/87).

42. člen

(veljavnost zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred utopitvami – ZVU-A (Uradni list RS, št. 26/07) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

19. člen

(1) Izvršilni predpisi se morajo uskladiti s tem zakonom v roku dveh let. Predpis vlade o minimalnih higienskih zahtevah in standardih kakovosti kopalne vode na kopalnih območjih in v naravnih kopališčih mora biti izdan najkasneje do 24. marca 2008.

(2) Do izdaje predpisov iz prejšnjega odstavka se uporabljajo naslednji predpisi, če niso v nasprotju s tem zakonom:

- Uredba o merilih za potapljanje (Uradni list RS, št. 81/03);
- Pravilnik o reševalcih iz vode (Uradni list RS, št. 118/04);
- Pravilnik o tehničnih ukrepih in zahtevah za varno obratovanje kopališč in za varstvo pred utopitvami na kopališčih (Uradni list RS, št. 88/03 in 56/06);
- Pravilnik o razvrstitvi kopališč in organizacijskih ukrepih za varstvo pred utopitvami (Uradni list RS, št. 88/03 in 56/06);
- Pravilnik o oprepi in sredstvih za dajanje prve pomoči, usposabljanju in preizkusih iz prve pomoči ter zdravniških pregledih reševalcev iz vode (Uradni list RS, št. 70/03);
- Pravilnik o minimalnih higienskih in drugih zahtevah za kopalne vode (Uradni list RS, št. 73/03 in 96/06);
- Odredba o ukrepih za varstvo pred utopitvami pri organiziranih športnih dejavnostih (Uradni list RS, št. 103/01).

20. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

•
•
•